

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/86206>

Please be advised that this information was generated on 2021-03-06 and may be subject to change.

1 of 1 DOCUMENT

De Gelderlander

27 maart 2010 zaterdag
Nijmegen Stad Editie

MONUMENT **Valkhofpark in Nijmegen verdient erkenning als Europees erfgoed - Het Valkhof unieke historische plek**

SECTION: NY**LENGTH:** 750 woorden**SAMENVATTING**

Jos Joosten pleit voor erkenning van de unieke waarde van het Valkhof. Hij wil dat dit bijzondere Europees erfgoed ongeschonden blijft. Dus geen donjon erbij.

VOLLEDIGE TEKST:

In het onlangs verschenen boek Breken met het verleden onderzoekt Sandra Langereis het historische wedervaren op de Valkhofheuvel in Nijmegen vanaf de Romeinse tijd tot heden. Bijzonder is dat zij de sloop van de burcht niet ziet als de eindfase van een historisch proces, maar interpreteert als een keerpunt in de vele eeuwen lange geschiedenis van de Valkhofheuvel, uitmondend in weer een nieuwe uiterlijke vorm, namelijk die van romantisch landschapspark.

Zij schrikt hierbij niet terug voor grote woorden: 'Het is niet overdreven te stellen dat de Valkhofheuvel als achttiende-eeuwse parklocatie niet alleen in nationaal, maar ook in internationaal vergelijkend perspectief over buitengewone natuurlijke, historische en architectonische kwaliteiten beschikte.'

Het bleek, na de sloop van de burcht, de gedroomde plek voor landschapsarchitect Zocher om een romantisch wandelpark te maken met Europese allure. Hier raakt ze een belangrijke kwestie inzake de Valkhofheuvel. Na de sloop van de burcht is er dus niet zo maar lukraak wat

gras ingezaaid en boompjes geplant. Nee, het park werd onder architectuur ontworpen en de twee restanten van de burcht vormden een bewust geïntegreerd deel ervan. Het plaatsen van een historisch bedoelde toren, de donjon, op die plek zou dus een rechtstreekse schending zijn van de huidige echte historische, monumentale waarde van de plek.

Helaas lijkt het erop dat andere ontwikkelingen in het **Valkhofpark** aanstaande zijn. Bij de verkiezingen in 2006 werd een referendum gehouden. Opmerkelijk, omdat het **Valkhofpark** driedubbel beschermd is, als bodemarchief, als stadsgezicht en als park. Met bijna dertigduizend stemmen tegen en ruim veertigduizend stemmen vóór was een meerderheid voor 'herbouw', zoals het volledig misleidend werd genoemd.

Alle bezwaren tegen de torenbouw werden daarbij genegeerd. Te beginnen bij het feit dat er een nepconstructie wordt gemaakt die slechts bij benadering op de authentieke toren zal lijken. Want wat is authentiek? De toren anno 1156? Anno 1678? De donjon zoals die in 1797, ten tijde van de sloop was, was al een product van eeuwen bouwontwikkeling. En waar baseren we ons op? Er bestaat geen grondplan van de burcht en er zijn geen twee afbeeldingen te vinden van de Valkhofburcht (van verschillende kunstenaarshand) die identiek zijn. Alleen het aantal en soort raampjes in de Donjon verschilt per illustrator!

Maar het grootste punt van zorg is eventuele tegenslag bij die beoogde bouw. Een nieuwe economische crisis of ruzie in het bouwconsortium. Hoe vaak zie je niet dat ambitieuze plannen uitmonden in jarenlang getouwtrek om een bouwput waar niemand zich verantwoordelijk voor voelt. Geen toren, geen park en uiteindelijk is het dan nog de belastingbetaler die ervoor opdraait.

Er is een alternatief denkbaar. We koesteren wat er wél is: een monument van landschapsarchitectuur op een voor Nederland nog altijd onvergelijkbaar markante locatie.

MONUMENT Valkhofpark in Nijmegen verdient erkenning als Europees erfgoed - Het Valkhof unieke historische plek
De Gelderlander 27 maart 2010 zaterdag

De plaats inderdaad waar de Bataven al stonden, de Romeinen woonden, Karel de Grote verbleef en Barbarossa zijn grote paleis bouwde. Een locatie die rijkstad was, van eminent belang in het Europa van de middeleeuwen. Een locatie die in alle belangrijke scharnierpunten van de landelijke maar ook van sommige Europese geschiedenis een rol heeft gespeeld. Een plaats die aan het begin van de negentiende eeuw welbewust als landschapspark is ingericht als reflectie op haar rijke verleden. Een verleden dat verder reikt dan alleen het nationaal belang.

Op 9 maart heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor een Europees erfgoedlabel voor de gehele EU.

Men beoogt 'aandacht te vestigen op sites (monumenten, gedenkplaatsen) die getuigen van de Europese integratie, idealen en geschiedenis en deze symboliseren.' De Commissie vraagt alle lidstaten om maximaal twee plekken voor te dragen. Ik roep de gemeente op zich sterk te maken voor de voordracht van het **Valkhofpark** als kandidaat voor dit erfgoedlabel. Het is een uitgelezen

mogelijkheid aan om recht te doen aan het unieke historische monument dat het **Valkhofpark** is en moet blijven. En het past natuurlijk uitstekend bij de Europese ambities die de gemeente en gemeenschap koesteren en waarvan de Vrede van Nijmegen-penning zo'n mooi en tastbaar symbool is.

Jos Joosten is hoogleraar Nederlandse letterkunde.

LOAD-DATE: March 27, 2010

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

GRAPHIC: Het **Valkhofpark** is een uniek historisch monument dat bescherming verdient.
--FOTOBRON--archieffoto Theo van Zwam

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: DG